

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ شهرستان چابهار	وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش سیستان و بلوچستان مدیریت آموزش و پرورش منطقه آزاد چابهار	سوالات درس دهم: مقاوم سازی اقتصادی طراح: حسین مودی

صحیح یا غلط بودن هر یک از موارد زیر را مشخص کنید .

- ۱- در نیمه اول حکومت قاجار علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقل در کشور شکل گرفت. **غلط**
- ۲- واقعیت آن است که کشورهای مختلف جهان و دولت‌های آن‌ها، با وجود روابط اقتصادی پیچیده‌ای که باهم دارند، هنگام حضور در روابط جهانی نگران منافع خود نیز هستند. **صحیح**
- ۳- در اواخر حکومت صفویه به دلیل عدم درک درست از موقعیت جهان و وظایف خطیر خود، کشور دچار ضعف شد. **صحیح**
- ۴- در دوران قاجار، ایران فرصت طلایی برای جبران کاستی‌ها و ترقی را از دست داد. **صحیح**
- ۵- احکام اقتصادی اسلام پایه قواعد و مقررات اقتصادی‌های موفق آسیای میانه، آسیای غربی و جنوب غربی، شمال آفریقا و حتی جنوب اروپا قرار گرفت. **صحیح**
- ۶- برنامه انقلاب سفید در دوران پهلوی موجب صدمه به بخش صنعت و کشاورزی، و اقتصاد روستا در کشور شد. **غلط**
- ۷- در دوره حکومت صفویه توسعه در کشور با اتکا به سیاست‌های دولت شکل گرفت. **غلط**
- ۸- در دوره پهلوی نظام نوینی در مالیات گیری و بودجه‌بندی کشور پدید آمد. **صحیح**
- ۹- اینکه کشور در شرایط سخت پیش‌بینی نشده، چه واکنشی نشان می‌دهد، به قدرتمند بودن آن‌ها بستگی ندارد. **غلط**
- ۱۰- استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با دیگر کشورها است. **غلط**

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱) ایران به دلیل **وسعت پهنای جغرافیایی** و **برخورداری از منابع طبیعی** در دوران باستان از جایگاه ویژه اقتصادی در جهان برخوردار بود.
- ۲) **اقتصاد مقاومتی** محصول خودباوری، تلاش، و مجاهدت همه‌جانبه مردم سخت‌کوش یک کشور است.
- ۳) وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را می‌توان به نام **استقلال اقتصادی** شناخت.
- ۴) اقتصاددانان با اصطلاحاتی مانند «**ثبات اقتصادی**» و «**تاب‌آوری اقتصادی**» و «**پایداری**» بر مقاومت‌سازی اقتصادی تأکید می‌کنند.
- ۵) مهم‌ترین ویژگی دوران **پهلوی** جدا شدن اقتصاد از ابعاد هویتی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.
- ۶) اقدامات همچون ساخت مدرسه دارالفنون و برقراری نظم مالی واداری مربوط به دوران **قاجاریه** است.
- ۷) در دوران تمدن اسلامی **احکام اقتصادی اسلام** پایه قواعد و مقررات اقتصادهای موفق آسیای میانه، غرب و جنوب غرب آسیا قرار گرفت.
- ۸) **مقاوم‌سازی اقتصادی** به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی یک کشور، روی پای خود بایستند.

۱،۷۵

گزینه صحیح را علامت بزنید.

- ۱) در موقعیتی که در بربریت حاکم بود زنان حتی نیز نداشتند. وقف نامه‌های باقی‌مانده از زنان مسلمان
حجم عظیمی از و و مشارکت آن‌ها را در تولید نشان می‌دهد.
- الف) اروپا، حق مالکیت، مصری، مالکیت، سرمایه‌گذاری (ب) آفریقا، حق تحصیل، اروپایی، زمین‌داری، سرمایه‌گذاری (ج) اروپا، حق مالکیت، ایرانی، مالیت، سرمایه‌گذاری (د) آسیا، حق تحصیل، ایرانی، مالکیت، سرمایه‌گذاری
- ۲) کدام مورد از دلایل جایگاه اقتصاد در جهان از دوران باستان محسوب نمی‌شود؟
الف) وسعت و پهناوری جغرافیایی (ب) برخورداری از منابع طبیعی
ج) قرار گرفتن در چهارراه بین‌المللی (د) حاکمیت منسجم و قدرتمند
- ۳) کدام گزینه دلیل تسریع جریان توسعه کشورهای اروپایی نبود؟
الف) چنگ انداختن بر دارایی سایر کشورهای جهان و ثروت‌اندوزی (ب) نوسازی سریع صنایع و تولیدات خود
ج) اعطای امتیاز به وابستگان و خادمان خود (د) استعمار دیگر کشورها
- ۴) برنامه انقلاب سفید پهلوی، بیشترین آسیب را به کدام بخش کشور وارد کرد؟
الف) کشاورزی (ب) خدمات (ج) صنایع دستی (د) صنعت
- ۵) نوسازی و توسعه ظاهری در دوران پهلوی با صنعت انجام می‌شد.

الف) پتروشیمی ب) مونتاز ج) رسانه د) فولاد

۶ علت اصلی افزایش قدرت اقتصادی ایران در دولت پهلوی چه بود؟

الف) افزایش درآمد نفتی ب) کشاورزی و اقتصاد روستا
ج) نظام نوین مالیات ستانی د) بهبود زیرساخت‌های مواصلاتی و بهداشت

۷ در قانون اساسی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به کدام بعد اقتصادی تأکید نشده است؟

الف) اقتصاد مردمی ب) پشتیبانی از سرمایه‌داران و صاحبان منافع
ج) عدم پذیرش سلطه بیگانگان د) عدالت اقتصادی

۸ کدام مورد از ویژگی‌های اقتصاد مقاومتی نیست؟

الف) پیشرفته ب) مردمی ج) دانش‌بنیان د) سنتی

هر یک از موارد ستون سمت الف را به گزینه مناسب سمت ب متصل کنید.

الف	ب
۱) در دوران این حکومت ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها از دست داد.	الف) صفویه
۲) در این دوران اقتصاد ایران به تدریج رو به ضعف نهاد.	ب) قاجاریه
۳) در این دوران حکومت به عنوان کارفرمای بزرگ در عرصه اقتصاد مطرح شد.	ج) پهلوی
	د) زنده

۱ به ب

۲ به صفویه

۳ به ج

به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱) رونق و آبادانی اقتصاد ایران را تا اواسط صفویه چگونه می‌توان درک کرد؟ از زیربناها و عمران بندرها، بازارها، مدارس علمی، کاروانسراها، مساجد باقی‌مانده و فعالیت‌های خیریه می‌توان درک کرد.

۲) ویژگی‌های سیاسی و اقتصادی ایران در نیمه اول حکومت صفویه را بنویسید. در نیمه اول حکومت صفویه علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصادی یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت.

۳) ویژگی‌های کشورهای اروپایی هم‌زمان با حکومت صفویه در ایران در حال چه تغییر و تحولی بود؟ توضیح دهید. این وضعیت با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره مصادف بود. دولت‌های اروپایی با تجهیز ناوگان خود و رقابت شدید نظامی و تجاری با یکدیگر پرداختند این رقابت و همچنین استعمار کشورهای دیگر موجب تسریع جریان توسعه این کشورها شد.

۴) چه عواملی موجب تسریع جریان توسعه در کشورهای اروپایی در زمان صفویه شد؟ کشورهای اروپایی از یک سو با چنگ زدن بر دارایی‌های سایر ملت‌های جهان به ثروت‌اندوزی پرداختند و از سوی دیگر در رقابت با یکدیگر به نوسازی سریع صنایع و تولیدات خود اقدام کردند.

۵) تلاش حاکمان قاجار صرف چه اموری می‌شد؟ ۱- تحکیم پایه‌های حکومت خود ۲- افزودن بر خزانه از طریق غارت دسترنج مردم ۳- اعطای امتیاز به وابستگان و خادمان خود ۴- تأمین هزینه‌های گزاف دربار سفرهای خارجی و تجملات

۶) چهار مورد از عواملی که در دوران قاجار موجب صدمات جدی بر ساختار اقتصادی ایران شد را بیان کنید. ۱- از دست دادن بخش‌های مهمی از سرزمین و منابع ایران ۲- هزینه شکست در جنگ‌ها ۳- اعطای امتیازها به شرکت‌ها و کشورهای خارجی ۴- تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی ۵- نبود برنامه‌ریزی و قانون‌گذاری اقتصاد ۶- بی‌توجهی به سرمایه‌های اجتماعی و انسانی

۷) سه مورد از اقدامات ناموفقی که در دوران قاجار جهت نجات اقتصاد ایران انجام گرفت بنویسید. اقدامات ناموفقی که دوره قاجار جهت نجات

اقتصاد انجام گرفت حرکت‌های ملی و مذهبی مانند: ۱- تأسیس دارالفنون و نظم مالی و اداری امیرکبیر ۲- تأسیس شرکت اسلامی و تحریم

کالاهای خارجی توسط علمای اصفهان ۳- تحریم تنباکو و لغو قرارداد رژی (تالبوت) ۴- بیانیه‌هایی در حمایت از تولیدات ملی

۸) مهم‌ترین ویژگی‌های اقتصاد ایران در دوران پهلوی چه بود؟ (ذکر ۴ مورد) ۱- نوسازی و توسعه ظاهر و سطحی که با صنایع مونتاژ انجام می-

گرفت. ۲- دولت با حضور گسترده خود در اقتصاد توانست سازمان و تشکیلات خود را نوسازی نماید. ۳- ایجاد نظم نوین مالیات‌گیری و

بودجه‌بندی ۴- بهبود شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی، و انسانی ۵- ایجاد طرح‌های عمرانی باهدف ایجاد توسعه نمایش به‌وسیله درآمدهای نفتی ۶-

ساخت کارخانه‌ها و مؤسسات زیادی که دولت را به یک کارفرمای بزرگ مطرح کرد.

۹) ویژگی عمده اقتصاد ایران در دوران پهلوی چه بود؟ ویژگی عمده این دوره، جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی و دینی

خود بود.

۱۰) کدام اقدامات در دوره پهلوی انجام گرفت اما نتوانست ایران را از ضعف ساختاری و هویتی برهاند؟ از جمله اقدامات: ۱- ایجاد زمین‌های

قانونی (مانند قانون تجارت، تعاونی‌ها و ...) ۲- ساخت زیرساخت‌های مواصلاتی (مانند راه آهن، پل و راه) ۳- ایجاد امنیت نسبی ۴- گسترش مدارس

و دانشگاه‌ها ۵- بهبود بهداشت

۱۱) انجام کدام اقدامات در دوره پهلوی موجب افزایش بیماری اقتصادی ایران شد؟ اقداماتی چون: ۱- تعدی حکومت پهلوی بر موقوفات و مالکیت

عمومی و خصوصی ۲- واگذاری منابع نفتی و معدنی به بیگانگان ۳- اجرای برنامه موسوم به انقلاب سفید که به بخش کشاورزی و اقتصاد روستا

آسیب رساند.

۱۲) مفهوم مقاوم‌سازی اقتصاد چیست؟ مقاوم‌سازی اقتصاد به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک

کشور، روی پای خود بایستد تا بتواند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌شان را خودشان تأمین کنند و وابسته به

بیگانگان نباشند.

۱۳) اقتصاد مقاوم چگونه حاصل می‌شود؟ اقتصاد مقاوم، محصول خودباوری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه و فراگیر مردمان سخت‌کوش است که

حاضر نیستند زیر سایه بیگانگان زندگی کنند و به آنان وابسته باشند.

۱۴) مهم‌ترین ویژگی‌های اقتصاد مقاومتی را بیان کنید. اقتصاد مقاومتی، اقتصادی است پیشرفته، مردمی و دانش‌بنیان که در برابر تهدیدات و تکانه-

های داخلی و خارجی آسیب‌ناپذیر است و با اتکا به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی و استفاده از فرصت‌های بیرونی نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع

می‌کند و با تحریم و تهدیدات به‌زانو در نمی‌آید.

۱۵) آیا استقلال اقتصادی به معنای قطع رابطه با دیگر کشورها است؟ خیر، هر کشوری برای پیشرفت، به تعامل منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد.

مهم آن است که تعامل مقتدرانه و از روی تدبیر باشد.

حسین مودی - دبیر اقتصاد

گروه آموزشی اقتصاد شهرستان چابهار